

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de primumărațiune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	18 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 bri, dacă conțin	
Pe jumătate de an	9 „		până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200	
Pe un pătrar de an	4 1/2 „		de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.	
Un număr	35 bani			

Cuvântul

M. Sale Reginei noastre pentru binele și fericirea țării.

„Trăim în grele vremuri, în vremuri de primeneală, în vremuri de luptă și de prefaceri. Întreaga lume civilizată pare a sta cu ochii țintiți în viitor și cu puternice bătăi de inimă este în așteptarea vre-unei mari fericiri, care într-o zi va sosi negreșit,

Dar fericirea nu vine deodată ca nenorocirea. Nenorocirea poate fi văzută și simțită; înfățișările ei sunt oare-cum pipăite și covârșitoare, pe când fericirea n'are nici o formă, nici o culoare, nici o față. Ea se furișează în noi și, adesea, nu o recunoaștem când vine; ne tot așteptăm la ceva mai mare, la ceva mai sgomotos, la o arătare plină de strălucire.

Cu toate aceste, noi toți putem fi de folos întru înfăptuirea fericirii, dacă am înfrunta viața cu vitejie și cu dorința nețărmurită de a clădi, iar nu de a dărâma.

* *

Nici odată lumea nu va fi desăvârșită, nici o fericire nu poate fi deplină, nici o stăpânire fără greșală și, cu adevărat, nu putem pași pe calea propășirii fără luptă și fără muncă creatoare.

* *

Fiece țară are nevoie de toți copiii ei, mari sau mici, bogați sau umili, muncitori sau oameni de știință, soldați sau preoți; ea are nevoie de cel ce muncește cu brațele sale, precum și de cel ce muncește cu creierul lui.

Fiece om are aceeași valoare pentru țara lui, fiecare după mijloacele și după puterile sale. Fiecare este o cărămidă în marea clădire, și Dumnezeu nu întreabă care cărămidă a fost întrebuințată pentru temelie și care pentru așezarea acoperișului! Regele, pe tronul său, este tot atât o parte a clădirii, ca și omul care sapă un șanț.

Diriguitorii sunt de nevoie în lume; unii dintre noi trebuie să arate calea, iar alții să urmeze și trebuie să primim cu bucurie pe acei, cari pot arăta calea cea bună.

Nici o pizmă să nu încolțească în sufletele noastre și să nu credem că partea lor este mai bună ca a noastră.

Nu e dat oricui să fie o lumină, după care să ne călăuzim; însă lumina or de unde ar veni ea, este de mare preț și se cuvine să luăm bine seama spre a nu o stinge și a rămâne în întuneric.

Țara noastră a trecut prin foc și pârjol dar s'a oțelit prin flacăra jertfei și acum este gata în așteptarea acelor, cari vor lega răile ei, a tuturor acelor, cari vor întări trupul ei, cari vor ajuta-o spre o viață mai largă, mai bună și mai strălucitoare.

Noi toți avem partea noastră în reclădirea patriei; tot așa, în toată lumea, sunt țări pline de nevoi și de răni, așteptând o deplină unire a copiilor lor, cari să ajute din toată inima lor renașterea patriilor lor.

Să nu fim mai pe jos de datoria noastră în această clipă, să ne arătăm vrednici de vremurile în cari trăim, vrednici de sforțările ce se așteaptă de la noi, vrednici de noua așezare a lucrurilor, care ar trebui să se orânduiască în măsura jertfelor tuturor acelor, cari zac împrăștiați în sute și mii și milioane de morminte peste toată suprafața pământului și sub apele mărilor!

Să nu pângărim acele morminte prin certurile și neînțelegerile noastre, prin urile noastre, prin pizmele noastre, prin nesfârșitele noastre vrăjmășii!

În război am fost cu toții frați, n'am putea noi oare să fim tot frați și în vreme de pace? După sfârșitul luptei sângeroase, n'am putea să punem umăr la umăr, precum am făcut atunci, pentru a clădi, în loc de a dărâma?

Ce muncă minunată s'ar face pe această lume, dacă omul ar iubi, în loc de a urî, dacă ar ajuta, în loc de a pune piedici, dacă ar binecuvânta, în loc de a blestema, dacă, în loc de îndoială, ei ar fi stăpânit de sfânta credință!"

Din „Cultura Poporului!“ **Maria**

Sinodul eparhial

al diecezei ortodoxe române a Caransebeșului, periodul XIX sesiunea I, convocat la Caransebeș pe Dumineca Tomei, 25 Aprilie (8 Maiu) 1921.

ȘEDIINȚA III

ținută în 26 Aprilie 1921 la ora 11 a. m.

Președinte: P. S. S. Domnul episcop diecezan **Dr. Iosif Traian Badescu.**

Notar: **Dr Alexandru Iancu.**

18. Se citește protocolul ședinței prime și Se verifică.

19. a) Deputații Dr. Octavian Proștean și Dr. Ioan Nedelcu își înaintează credenționalele și cer concediu pe întreaga durată a sesiunii.

Concediul cerut se acordă iar credenționalele se alătură la acte.

b) Deputatul Dr. Petru Maier cere concediu pe întreaga durată a sesiunii.

Concediul cerut se acordă.

c) Rugarea comunei bisericești Tam, prin care cere scrierea concursului pentru îndeplinirea unei singure parohii.

Se predă comisiunii bisericești.

d) Rugarea văduvei Vêrsavia Chișozan din Chevereșul-mare, pentru un ajutor din fondul văduvelor și orfanilor de preoți.

Se predă comisiunii bisericești.

e) Notificarea delegației congrsuale ddto 22 Aprilie 1921 despre despărțirile ierarhice.

Se predă comisiunii speciale.

20. Referentul comisiunii verificatoare Dr. George Lăbonțiu referă asupra actului electoral mirenesc din cercul XII Sasca-montană și propune, iar Sinodul hotărăște:

Alegerea deputaților Dr. Ilie Groșșian și Dr. Petru Nemoian se verifică.

21. Acelaș referent referă asupra actului electoral mirenesc din cercul XI Răcășdia și propune verificarea alegerii deputaților Dr. Ioan Fira și Dr. Ioan Nedelcu.

I. P. C. Sa părintele arhimandrit Filaret Musta propune aplicarea pedepșelor bisericești față de aceia, cari abuzând de poziția lor zădărnicesc voturile sinoadelor parohiale.

Deputatul Dr. Petru Nemoian cere anchetarea afirmativelor ingerințe ilegale din partea organelor administrative.

Deputatul Patrichie Rămneanțu propune anchetarea iregularităților anunțate și amânarea verificării până după îndeplinirea anchetelor.

După o discuție, la care iau parte deputații Dr. Cornel Cornean, Dr. Ilie Groșșian și Ilie Orzescu, punându-se la vot propunerile, pe lângă respingerea propunerii deputatului P. Rămneanțu, se primește propunerea comisiunii verificatoare și astfel

se verifică alegerea deputaților Dr. Ioan Fira și Dr. Ioan Nedelcu, iar Consistorul diecezan se invită să cerceteze învinuirile ridicate contra acestei alegeri, aplicând pedepșe bisericești față de persoanele conducătoare, cari abuzând de poziția lor zădărnicesc voturile sinoadelor parohiale.

22. Acelaș referent referă asupra actului electoral preoțesc din cercul V. Coșava, atacat prin protest, și propune verificarea alesului.

Alegerea deputatului preoțesc Virgil Musta se verifică.

23. Acelaș referent referă asupra actului electoral de deputat preoțesc din cercul electoral preoțesc XIII Oravița-montană atacat din partea candidatului Cornel Ștefan, precum și a capelanului Aléxiu Olariu, și propune ordonarea unei noi alegeri, pe motivul că întrunind cei doi candidați voturi egale nu s'au tras sorti la fața locului precum prescrie regulamentul.

Deputatul Dr. Petru Cornean propune verificarea candidatului Cornel Ștefan pe motivul, că comisarul substituit era îndreptățit să voteze numai în decursul votării secrete și votul dat de dânsul deschis, care a produs paritatea, este nevalid.

După observările deputatului Dr. Mihai Groșșianu propunerile se pun la vot și respingându-se propunerea deputatului Dr. Petru Cornean se primește propunerea comisiunii și astfel

Se ordonează alegere nouă pentru îndeplinirea locului de deputat preoțesc în cercul XIII Oravița-montană invitându-se Consistorul diecezan să esmită ca comisar consistorial un preot în afară de acest cerc electoral.

24. Acelaș referent referă asupra actului alegerii de deputați mirenești din cercul XIII Oravița-montană și propune verificarea aleșilor.

Deputatul Dr. Petru Nemoian cere anchetarea învinuirilor ridicate contra alegerii.

După o discuție, la care iau parte Dr. Petru Cornean și Dr. Mihai Groșșian și după ce P. S. S. El Episcop lămurește că Ven. Consistor va reimproșpăta măsurile luate în trecut pentru asigurarea corectității actelor electorale, deputatul Dr. Petru Nemoian își retrage propunerea și astfel

Alegerea deputaților Dr. Petru Cornean și Dr. Mihai Groșșian se verifică.

25. Acelaș referent referă asupra actului electoral de deputați mirenești din cercul IX Fizeș atacat prin protest și propune, ca anulându-se protocoalele defectuoase din Ghertenis și Șemlacul-mare și făcându-se noua sumizare a voturilor valabile, să se declare de deputați aleși: Ion Cimponeriu și Romul Molin.

Deputatul Dr. Petru Nemoian propune, ca verificarea să se respingă până nu se va constata cu plicul în care s'a înaintat protestul, ori pe altă cale, că protestul s'a înaintat în timp legal.

Punându-se la vot propunerile, cu respingerea propunerii deputatului Dr. Petru Nemoian se primește propunerea comisiunii verificatoare și astfel

protocoalele sinoadelor electorale din Gherteniş și Șemlacul-mare, fiind defectuoase se anulează și scrutinându-se voturile valide, candidații Ioan Cimponeriu și Romul Molin se declară de deputați aleși în cercul IX Fizeș și alegerea lor se verifică.

26. Referentul comisiunii bisericești Dr. Vasile Loichița citește în întregime raportul general al Consistorului diecezan ca senat bisericesc dăto 24 Aprilie 1921 Nr. 1654 B. ex 1921 pe anul 1920.

P. S. S. Domnul Episcop diecezan în cuvinte alese parentează pe fericitul protosincol Dr. Iosif Iuliu Olariu, directorul institutului teologic. Înzestrat cu talent excepțional și cu zel neobosit, fost eminent ca elev, ca bărbat de școală a devenit podoaba institutului teologic prin erudiția și corectitatea sa. Apreciază profunda dragoste a fericitului față de instituțiile sfinte noastre biserici în serviciul cărora a rămas până în momentul ultim la stăruința P. S. Sale și după ce s'a fost decis să se retragă la mănăstire, simțindu-și istovirea fizicului seu. Invită Sinodul să-și exprime doliul prin sculare și să eternizeze memoria răposatului la protocol.

Sinodul își exprimă condolențele sale pentru pierderea mare a bisericii suferită prin moartea eruditului și distinsului teolog Dr. Iosif Iuliu Olariu și eternizează cu pietate memoria dânsului la protocol pentru serviciile aduse eparhiei în decurs de 35 ani ca profesor și director al institutului diecezan.

Deputatul Dr. Vasile Loichița, ca fost coleg al răposatului în cuvinte adânc simțite exprimă părerea de rău pentru pierderea eruditului bărbat de școală, care a fost fala diecezei și a Bănătuului întreg și care a servit dieceza cu un salariu disparent de mic și roagă Veneratul Sinod, să contribuie la eternizarea memoriei a dascălului bine meritat prin augmentarea fondului întemaiat de familia răposatului, cu diferența de salariu, care îi compete amăsurat încadrării lui.

Trecând apoi la raportul general în numele comisiunii bisericești propune:

Raportul se ia la cunoștință și se aclude la protocol sub litera **D**.

În special:

1. Exprimă mulțumită protocolară I. P. C. Sale Domnului arhimandrit, vicariu episcopesc Filaret Mustă pentru conducerea înțeleaptă și desinteresată a diecezei pe durata sedisvacanței.

2. Sinodul eparhial exprimă mulțumită protocolară I. P. Sfințitului Domn arhiepiscop și mitropolit Dr. Nicolae Bălan, PP. SS. LL. Domnilor episcopi Ioan I. Papp și Dr. Vartolomeiu Stănescu, pentru că au binevoit a osteni la Caransebeș și a îndeplini sfințirea de episcop în biserica catedrală din loc a Prea Sfinției Sale Domnului episcop diecezan Dr. Iosif Traian Badescu.

3. Sinodul eparhial ia act cu bucurie, că Prea Sfinția Sa Dl episcop Dr. Iosif Tr. Badescu a luat conducerea diecezei și îi urează ani mulți și fericiti de rodnică și îmbelșugată păstorie.

4. Sinodul eparhial ia cu bucurie act despre alegerea și instituirea I. P. Sf. Sale Domnului Dr. Nicolae Bălan de arhiepiscop al Transilvaniei și de mitropolit al Românilor

ortodoxi din Transilvania, Bănat, Crișana, Bihor și Maramureș.

5. Veneratul Consistor diecezan este rugat, ca să îngrijască și în viitor de trebuințele sufletești ale credincioșilor noștri din Bănatul nedesrobit.

6. A V. Se ia la cunoștință cu adausul, că încât privește chestia unificării bisericești, Sinodul eparhial aderază la noastrămăntă păstrare a Statutului organic.

7. Veneratul Consistor se invită a interveni la prefecturile județelor Caraș-Severin și Timiș-Torontal, ca să dea sprijin organelor bisericești pentru stărpirea și reducerea concubinatelor.

Fiind timpul înaintat discuția asupra raportului se amână pe ședința proximală, carea se anunță pe după amiază la orele 5 și ședința prezentă se ridică.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Dr. Alexandru Iancu
notar.

CONGRESUL BIBLIC

al preoțimii ortodoxe române din Ardeal.

(Sfârșit)

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, luând cuvântul cu glas de arhangel rostește profeticele cuvinte, „nu vom da odihnă oaselor noastre până ce fi aceluiași neam nu vor fi fiii aceleiași biserici, maica noastră bună a tuturor până la 1700.“ Un palid resumat al cuvântării, ce a făcut să tresară cele mei tainice colțuri ale sufletelor și a umplut de nădejdi și de încredere, dând îndemn de luptă și hotărâre la acțiune și pentru cei ce au stat la o parte cu timiditatea și smerenia ce am adus cu noi din trecut, se publică în cuprinsul foii noastre. Preoțimea a înțeles cuvântul de ordine al arhierelui, care a fixat clar această mare problemă a bisericii ortodoxe de dincoace de Carpați, la căma căreia este o mână tare, o personalitate conștientă de rolul, pe care i l-a încredințat prevedința.

Înalt Prea Sfinția Sa ne-a spus, că biserica noastră românească a văzut alte vremuri de grea încercare în trecutul său „*alios vidi ventos*“, și n'a succumbat, — cum să se teamă astăzi de concordat?

Dacă creștinii ortodoxi se mișcă pe chestia aceasta, ei vreau să dea ministrului de culte și guvernului mână de ajutor ca să respingă pretențiile nedrepte ale scaunului papal și să ferească statul nostru de agitațiuni cu totul de prisos în aceste timpuri de consolidare a sa.

Diplomația scaunului papal, ori cât e de șireată, e totuși străvezie. Vrea să-și asigure o situație privilegiată acum până-ce statul încă nu și-a alcătuit noua sa constituție. Dar noi nu putem încuviința privilegiul pe seama celor ce au lucrat la desființare noastră.

Și în afară de aceasta statul ortodox mai întâi are o datorie de împlinit față de biserica ortodoxă a sa, și a celor peste 13 milioane de credincioși cari formează majoritatea cetățenilor susținători de stat. Întâi cu noi să se aranjeze statul, și apoi cu confesiunile minoritare.

Dl ministru Goga a promis prin declarație solemnă la senat, că mai întâi se va legifera raportul dintre biserica ortodoxă și stat și se va înfăptui legea de

unificare a acestei biserici. Noi adaugem rugămintea, ca mai înainte de a se purcede la acest lucru mare nu numai pentru biserici, ci și pentru stat, să se revizuiască situația tuturor confesiunilor din stat, ca aceste să nu poată intra în legiuirea țării, cu toate privilegiile, ce le aduc cu sine din un trecut, în care au trăit cu favoruri, în vreme ce biserica noastră vine numai cu suferințele, umilirile și sărăcia, hărăzită din trecutul ei mașter.

Prin blândețe și răbdare, prin îndelungă răbdare am răsbit printre valurile viforoase ale acelui trecut, dar nu vom putea răbda ca și astăzi, în statul nostru românesc, să se garanteze privilegiu pe seama celor ce ne-au asuprit până ieri.

În ce privește pe frații noștri uniți cu Roma, noi îi credem mai pe sus de toate buni români, și în urmăre sperăm că și vor revizui atitudinea în chestia concordatului.

Numai un rău român se mai poate gândi a-și aranja situația în statul său românesc prin intermedierea unui factor extern.

Noi ortodocșii nu sântem expuși la asemenea tentative, căci noi avem autocefalie bisericască și prin urmăre ne aranjăm situația cu chefal al nostru, nu cu chefal al altuia, căci vai de picioarele lipsite de cap ori pe care le îndrumă cap străin.

Avem nădejdea neclătită, că acest neam pe care l-au împărțit vrășmașii în două biserici, ca să-l poată stăpâni mai ușor, va reveni, dându-și seama, că în credința lui, în viața lui religioasă și creștinească, în ființa lui de bun creștin și bun român n'a lăsat nici o urmă în cei peste 200 de ani catolicismul cu caracterul său internațional.

Poporul ne este unul și același, ca și tăiat din o singură bucată. Catolicismul la Români este o plantă exotică, a cărei rădăcini n'au ajuns să atingă pământul sufletului nostru. Catolicismul la noi nu este decât o marfă importată, și încă una dintre acele mărfuri ne-trebuincioase cari fac numai să scadă valuta noastră. Este greșit să se vorbească de un „proces istoric“, care ar trebui revizuit pentru a se putea reface unitatea de credință. Noi vedem clar că nu este ce revizui, pentru că fondul e același și la frații noștri cari se zic „uniți“, și numai firma trebuie înlăturată. Și o spunem tare, cu ferestrele deschise, ca să se audă până la cele mai îndepărtate colțuri locuite de un suflet românesc: Nu vom da odihnă oaselor noastre până-ce nu vom fi iarăși una, până-ce nu se va înlătura răul hărăzit de vitregia vremurilor, și fiii aceleași maice bune nu se vor întoarce la sânul ei cald dornic de a-i îmbrățișa pe toți.

Acesta este cuvântul nostru de chemare, purces din cea mai curată dragoste de fii către o maică bună a noastră a tuturora până la 1700 și de frate iubitor, către frate înstrăinat.

Știm, că pentru acest lucru mare trebuiește, mai presus de îndemnuri omenestii, și darul lui Dumnezeu. Așa sfințiiile voastre întorcându-vă acasă, pe la vetre, neîncetat vă rugați pentru unitatea credinții... pentru împreunarea sfințelor lui Dumnezeu biserici, doară ruga noastră va fi auzită, și această biserică a Domnului, coborâtă în mijlocul poporului, va fi iarăși una în veci nedespărțită. —

Cea din urmă chestiune din programul Congresului a fost „Dotăția clerului“, al cărei referent, părintele I. Crăciun din Spring, reasumându-și pe scurt lucrarea — fiind timpul înaintat — prezintă următoarele desiderate, pe care congresul le acceptează:

1. a) În conformitate cu proiectul nou de unificare a salariilor tuturor funcționarilor publici autoritatea supremă bisericască să mijlocească pe seama preoților

salar fix dela stat — conform calificațiunii fiecărui preot — fără deosebire că locuște la sat sau la oraș; b) Preoții-capelani să fie încadrați într'o clasă inferioară a preoților-parohi cu aceeași pregătire.

2. Să se normeze prin lege, că în fiecare parohie în decurs de cel puțin 10 ani să se zidească case parohiale corespunzătoare cu toate supraedificale necesare, — iar în lipsa-caselor parohiale parohul să primească relut de cvartir conform noului proiect de salarizare al oficianților publici. Edificiile școalelor confesionale întru cât se va statifica învățământul și se vor înființa școli de stat — să se schimbe în case parohiale.

3. Protopresbiterilor, pe lângă salariul, care-l primesc conform calificațiunii lor să li se deie remunerație de protopresbiter corespunzătoare, neavând parohiile de a mai plăti diurne pentru vizitațiile canonice.

4. Cu ocaziunea înfăptuirii reformei agrare preoțimei să i-se asigure porțiuni canonice până la maximul prescris de lege. Întru cât nu e posibil, preotului i-se va da echivalent de 25% după salar — iar întru cât ar avea porțiune canonică mai mică să-i dea echivalent pentru atât pământ cât îi lipsește până la limita prevăzută în lege.

5. Să se asigure preotului lemnele necesare de foc din pădurile bisericilor, a comunelor, a domeniilor și ale statului, iar în parohiile unde nu sunt atari păduri să-i se asigure preotului un pausal de 6 stânjini cubici cu prețul uzitat în comună plătit din partea bisericii și din partea comunei politice. Unde sunt păduri bisericesti să se asigure cantitatea necesară de lemne pentru preot.

6. Prin ajutorul statului și al eparhiilor să se înființeze un fond religios pentru salarizarea preoților pus sub administrarea directă a bisericii.

7. Stola după serviciile obligate (botez, cununii, înmormântări) să fie răscumpărate în favorul fondului religios, iar stola după serviciile facultative, să fie uniformizată pentru întreagă țară sau pe eparhii din partea autorității supreme bisericesti.

8. În cazul că preoțimea va fi salarizată din partea statului — conform cererii noastre — cassăm zilele de lucru răscumpărându-le în bani, iar celelalte naturalii: ferdela de grâu, cucuruz, feră de vin numai în acelea parohii unde se vor întregi ecleejiile la cel puțin 20 jugăre de pământ.

9. Toate venitele din parohie să se detragă din salariul ce-l primesc dela stat.

10. Chestia fondului de pensuni să se reguleze după noi statute luându-se de bază statutul fondului preoțesc din eparhia Arad, în conformitate cu noua salarizare, cerându-se subvenții dela stat pentru augmentarea fondului de pensiuine.

11. Congresul roagă pe toți factorii în cădere, arhieriei și ministri, deputați și senatori, să stărue cu tot dinadinsul ca acestea pretenziuni ale preoțimei să nu rămână literă moartă, ci să fie în cel mai scurt timp împlinite și executate căci la din contră, preoțimea ne-având asigurată existența conform exigentelor timpului, rândurile ei se vor rări tot mai mult și nu va putea desvolta acea muncă pozitivă, culturală și morală, care se așteaptă dela ea, nu va putea împraștia norii negrii cari s'ar mai abate asupra bisericii și neamului ceia-ce va avea ca urmăre logică un dezastru complex pentru biserică și neamul românesc.

Reprezentantul dlui ministru de culte, părintele Dr. M. Ienciu, aduce la cunoștința preoțimii, că în ce urmează să fie votat de corpurile legiuitoare preoțimea ardelenă cu calificație completă este egalizată cu preoțimea

licențiată, din vechiul regat, având salariu lunar de 450 lei, la care se adaugă gradațiile de câte 25%, tot la 5 ani și sporul de scumpete de 200 lei, redus de altfel la toți funcționarii. În lipsa caselor parohiale se încuviințează bani de chirie după salariul fundamental.

S'a luat o însemnată sumă în buget pentru augmentarea fondului de pensii, ca să se poată crea și aici o situație suportabilă.

Asemenea s'a ridicat sumele de ajutoare a văduvelor și orfanilor de preoți.

Iar ca o reparare a nedreptăților din trecut, s'a încuviințat pentru trecut ca preoțimea de dincoace de Carpați, să aibă leafă egală, toți câți au calificare teologică sistematică, fără privire la pregătirea școlară anterioară, adică lunar 450 lei leafă, fundamentală, ca întregire la venitele din parohie, cari se vor detrage din suma ce o dă statul.

Preoțimea a luat la cunoștință comunicarea nu numai cu mulțămire, dar și hotărâtă a-și devota toate puterile muncii pastorale, dacă scapă măcar în parte de grija traiului de toate zilele.

Percurs programul congresului biblic, prezidentul pune la ordinea zilei întregirea comitetului central la locurile rămase libere în Secția Sibiu după I. P. S. Sa părintele mitropolit Nicolae, Dr. Ioan Lupas, aparținător secției Cluj, și Dr. Ioan Broșu eșit din serviciul bisericii, la Arad în locul dlui Dr. Victor Filip, eșit din serviciul bisericii, precum și alegerea reprezentanților secției Cluj, de nou înființată, după-ce în vreme apropiată va fi dieceză de sine stătătoare.

Părintele I. Dăncilă în numele comisiei de candidare propune pentru secția Sibiu pe profesorul Ilie Beleuță și preoții Iosif Trifa și Mihail Neagu, exprimând părerea, ca păr. P. Morușca să treacă dela cassariat, ca secretar general al Asociației; pentru secția Arad propune pe părintele Iancu Ștefanuțiu, iar pentru Cluj, Dr. Ioan Lupas, profesor universitar, Dr. Pavel Roșca directorul scoalei normale, Ioan Teculescu protopop, Dr. Octavian Costea, Simeon Vasinea și Octavian Albini.

Congresul acceptează propunerea și îi declară pe toți aleși, membrii în comitetul central.

La „Propuneri” părintele I. Laslo cere să fie adus și cetit în fața congresului „Memoriul” intrat la birou în chestiunea întregirii scaunului episcopal la Cluj. Secretarul constată, că a intrat memoriul, însă părerea membrilor prezenți la consfătuirea prealabilă a fost să nu fie adus în congres și astfel n'a fost prezentat. La insistența multora prezidentul Dr. Saftu consultă congresul, dacă consideră memoriul de cetit, după-ce el a fost publicat în „Dacia Traiană” și dacă se identifice cu cuprinsul aceluia. Congresul în majoritatea sa covârșitoare se alătură la acel memoriu. —

Părintele I. Rafiroiu vorbește în chestiunea farmaciilor parohiale și cere să se înființeze un curs de farmaceutică, de 6 luni, pentru preoții parohiilor, unde nu este medic în localitate.

Părintele P. Suci, respinge caracterizarea făcută de părintele arhimandrit N. Ivan prezidentul consistoriului dela Cluj, că și între preoți ar fi răsbătut ura și vrajba, fiind aceste cel mult impresii personale, cari nu pot fi resfrante asupra preoțimii.

Părintele M. Cosma cere să se constate cari delegați, a căror despărțăminte, au lipsit dela congres și secția Orădia-mare să fie întrebată cum de nu și-a trimis nici un reprezentant?

Toate aceste chestiuni din urmă congresul le

transpune comitetului central spre lămurire și îndeplinirea celor necesare.

Păr. Dr. V. Saftu prezidentul congresului în cuvântul său de încheiere a desbaterilor mulțămeste I. P. S. Sale pentru înaltul concurs dat la reușita atât de înalțătoare a congresului, succesul căruia este meritul I. P. S. Sale în primul rând.

„Mulțămeste I. P. C. Sale păr. arhimandrit Scriban pentru luminoasa contribuție la desbaterile congresului, păr. Dr. Moise Ienciu pentru bunăvoința și dragostea manifestată, rugându-l să transmită dlui Goga aceleași calde mulțămiri pentru grija, ce o poartă preoțimii, și în sfârșit mulțămeste tuturor, cari prin prezența ori cuvântul lor au contribuit la frumosul succes al congresului.

I. P. S. Sa se declară mulțămit cu succesul congresului, și constată că muncind preoțimea se apropie tot mai mult de idealul Isus Hristos. Congresul a fost un nou izvor de întărire. Duceți viața nouă în mijlocul poporului, — sfătuește înaltul ierarh pe slujitorii altarelor.

I. P. S. Sale și prezidentului congresului le mulțămeste părintele Iancu Ștefanuțiu, promițând că preoțimea va căuta cu tot devotamentul să muncească în cadrul Asociației.

Cuvântul din urmă l-a avut I. P. C. Sa păr. arhimandrit Iuliu Scriban spunând, că dacă congresul dela Glasgow a avut o mai mare reușită materială, în ce privește partea sufletească, acela n'a fost mai presus de acest congres al preoțimii ardelenice. Scoate în relief bucuria și alipirea devotată a preoțimii către mitropolitul lor, pe care îl găsește una cu preoții săi. În sfârșit laudă destoinicia conducerii părintelui Dr. Saftu. Astfel congresul își încheie cea din urmă ședință cu ovații la adresa I. P. S. Sale mitropolitului și cu deplină mulțămire sufletească de cele petrecute: (Tel. Rom.)

Hirotesia

întru protopresbiter a preotului militar
locot. col. Iosif Serafin.

În ziua de 2 Mai a. c., Duminica Mironositelor, Prea Sfinția Sa Domnul episcop diecezan Dr. Iosif Traian Badescu, a binevoit a hirotesi în cursul s. Liturgii pe vrednicul preot șef al Corpului 7 de armată cu rangul de locot. col. și staționat în Sibiu, Iosif Serafin, întru protopresbiter. Prea Sfinția Sa, după frumosul și important act al hirotesiei, pe care l-a săvârșit de pe auron, la intrarea mică, în fața unui mare număr de credincioși, ostași și ofițeri, în frunte cu inimosul și bravul nostru colonel Petre Dobriceanu, într'o cuvântare plină de învățături, apreciind meritele noului protopresbiter arată rolul important al preotului militar în timp de pace și războiu pentru dezvoltarea și întărirea inimile ostașilor, a simțimentelor de jertfă pentru tron, patrie, apărarea țării și a neamului fericire.

Noul protopresbiter mulțumind Prea Sfinției Sale Domnului episcop pentru distincțiunea ce i-a împărțit, rostește următoarea cuvântare:

Prea Sfințite Dle Episcop,
Iubiților ascultători!

Mântuitorul nostru Isus Hristos îndeplinind mântuirea neamului omenesc, a întemeiat biserica sa; cu carea a promis că va fi până la sfârșitul veacurilor, și căreia, înălțându-se El la ceriu, i-a trimis pe Duhul sânt.

Biserica a fost la început mică, compusă din doisprezece pescari simpli, dar cu timpul s'a dezvoltat întocmai precum din semință se desvoltă un arbore gigantic.

Pe acești doisprezece bărbați simpli, numiți Apostoli, i-a trimis Mântuitorul să predice învățătura Sa zicându-le: „Mergând în toată lumea, binevestiți Evanghelia la toată făptura” (Mat. 16, 15).

Și Apostolii ascultând porunca Mântuitorului, s'au resfirat în toate părțile lumii, predicând. În cetăți și orașe au întemeiat comunități creștine, au așezat episcopi și preoți, cărora li-au dat îndatorirea să predice învățătura mântuitoare a Evangheliei și să săvârșească diferite funcțiuni bisericești. Iată dară, că instituția episcopilor și a preoților este un așezământ al însuși Mânt. Isus Hristos.

Precum Mântuitorul binecuvântând pe ss. Apostoli, li-a dat putere de a predica Evanghelia, tot astfel și ss. Apostoli, prin punerea mâinilor și binecuvântare, dau această putere mai departe urmașilor lor.

Zelului neoboșit al ss. Apostoli este a se mulțumi, că biserica creștină s'a lăsat pe întreg rotogolul pământului. Biserica a întemeiat cultura și civilizația, a lăsat iubirea de aproapeii între popoare, fără de care lumea nu poate trăi în pace și liniște. Biserica, ca o misiune socială, o vedem în statele cele mai înaintate că este prețuită și joacă un rol însemnat.

Pentru noi, poporul român, biserica a fost locul cel mai sânt în care ni-am păstrat limba și datinele noastre naționale, a fost singura cetate, în care am apărut cu succes naționalitatea noastră în contra tuturor dușmanilor, prin urmare biserica a fost pentru poporul român mama cea mai bună, cea mai nobilă și generoasă.

Da ne-a fost limanul în timpurile de restriște din trecut și tot ea este chemată de a conlucra la refacerea morala din prezent, pentru că trebuie să recunoaștem, că războiul, punând în primejdie viața și averea oamenilor și înăsprind în mod fantastic condițiile de existență, a sădit în suflete un egoism aproape sălbatic. Ca și în trecut, așa și în prezent, biserica va lucra mână în mână cu familia și școala la această renaștere morală, acuma când aproape toți fiii poporului român au fost uniți într-o patrie: România mare, prin ajutorul Celui prea înalt și prin vitejia neîntrecută a armatei noastre, pentru că trebuie să recunoaștem, că armata a fost factorul cel mai de seamă în realizarea aspirațiilor noastre naționale, și că tot ea e chezașia cea mai sigură pentru a păstra ce s'a dobândit cu atâtea jertfe.

Forța morală a armatei noastre trebuie susținută cu orice preț. Soldatul român, mai slab înarmat, îmbrăcat și nutrit, s'a luptat cu sufletul . . . și a învins.

Ca preot militar, de 21 ani în nemijlocit contact cu armata, am căutat să îndrept sufletul soldatului spre împlinirea conștiințioasă a înaltelor sale îndatoriri, să feresc acest suflet de orice tendințe din afară rău voitoare și distrugătoare de ordine și disciplină.

Intrucât mi-am făcut datoria, las să judece alții. P. S. Voastră și Ven. Consistoriu diecezan ați binevoit a lua în considerare și a respăli modestele mele servicii și a mă înainta la gradul de protopresbiter. Deși s. Ap. Pavel, vorbind despre calitățile preotului, în epistola adresată iubitului învățăcel Timotei, pe care l-a așezat episcop în Efes zice: „Preoții cari își îndeplinesc bine chemarea, să fie învredniciți de îndoită laudă, mai ales cari se ostenesc în cuvânt și în învățătura” (I Tim. 5 17); eu totuși nu voiu privi înalta distingere, de carea mă învrednicii, numai ca o apreciere a serviciilor mele de

până aci, ci mai vărtos voiu considera-o de un nou îndemn și îmbărbătare pentru viitor.

Cu adâncă smerenie mulțumesc. P. S. Voastre și Prea Ven. Consistoriu diecezan pentru înaintarea mea la treapta de protopresbiter și nu pot decât să repetesc aceea ce am făgăduit la hirotonirea mea de presbiter, că: voiu fi cu credință neștrămutată legii noastre strămoșești ortodoxe, că imi voiu împlini cu sfințenie chemarea de păstor sufletesc cu toată puterea și tot avântul de care sufletul meu e capabil, infiltrând în inimile ostașilor noștri simțul credinței și iubirii până la jertfirea de sine față de tron, patrie și neam. Amin.

Cron.

Ordinea examenelor.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că ordinea examenelor la școala normală (institutul pedagogic) din Caransebeș, cu finea anului școlar 1920—21 s'a fixat pe următoarele zile:

Sâmbătă, 21 Mai dela 8—12 a. m. examenul scripturistic din matematică, clasa VIII.

Sâmbătă, 21 Mai dela 3—7 p. m. examenul scripturistic din limba germană, clasa VIII.

Luni, 23 Mai dela 8—12 a. m. examenul scripturistic din limba română pentru elevii privațiști, clasa VIII.

Vineri, 27 Mai dela 8—12 a. m. examen practic din desen și caligrafie, clasa VIII.

Vineri, 27 Mai dela 3—5 p. m. examen practic din slöjd, clasa VIII.

Sâmbătă, 28 Mai examen de curs și calificare de curs verbal, clasa VIII.

Examenele de calificare finală scripturistice:

Joi, 2 Iunie, 3—12 a. m. limba română.

Sâmbătă, 4 Iunie, 8—12 a. m. pedagogic.

Duminecă, 5 Iunie, dela 3 p. m. examen de gimnastică cu clasa I—VIII.

Mercuri, 8 Iunie, examenul cl. I a școlii normale.

Vineri, 10 Iunie, examenul cl. II a școlii normale.

Sâmbătă, 11 Iunie, examenul cl. III a școlii normale.

Luni, 13 Iunie, examenul cl. V a școlii normale.

Marti, 14 Iunie, examenul cl. VI a școlii normale.

Mercuri, 15 Iunie, examenul cl. VII a școlii normale.

Joi, 16 Iunie, examenul de calificare final practic, clasa VIII.

Joi, 16 Iunie la 3 ore p. m. examenul școlii de aplicație.

Vineri, 17 Iunie, examen de calificare final verbal clasa VIII.

Sâmbătă, 18 Iunie, scripturistica particularilor.

Joi, 23 Iunie, examenul verbal al particularilor.

Vineri, 24 Iunie, încheierea festivă a anului școlar 1920—21.

Caransebeș, la 20 Aprilie 1921.

Ilie Orzescu,
director.

ȘTIRI

Donațiune. Din prilejul hirotiesirii sale în proto-presbiter, părintele protopresbiter militar *Iosif Serafin* a dăruit pentru biserica-catedrală 100 Lei, iar pentru fondul de escurzie al elevilor dela Institutul teologic diecezan 500 Lei. Maritimismului donator i-se aduc și pe calea aceasta sincere mulțămiri.

Biserica din Zgribești. Corespondența ce ni-o trimite bunul nostru creștin *Trandafir Albai* din Zgribești și pe care o publicăm cu sinceră bucurie, ni evidentiază încă odată belșugul roadelor ce le poate aduce hărnicia unui preot și lucrarea frățească și armonică a acestuia cu învățătorul satului. *Onorată Redacțiune!* Cu deosebit respect, Vă rog, să binevoiți a da loc în prețuitul organ „Foaia Diecezană” următoarelor: Cu bucurie aduc la cunoștință publică și îndeosebi celor de o credință cu noi, că noi cu ajutorul Celui de sus am ajuns să ne vedem sfta biserică reparată și împodobită, cum se cuvine unui lăcaș dumnezeesc. În anul expirat credincioșii noștri au reparat sfta biserică cu jertfe materiale de circa 50—60.000 Lei aruncate pe membrii comunei bisericesti. Ear după aceea, unii creștini de aicea în frunte cu iubiții noștri preot *Romul Șandru* și învățătorul *Dimitrie Țiru* având o râvnă deosebită pentru împodobirea sftei biserici, pe spesele lor proprii au pictat-o prin pictorul modest dar cinstit *Ioan Badiu* și fiul său din Logojel. Pentru pictarea sftei biserici au contribuit următorii: Preotul *Romul Șandru* și familia cu 1400 Lei, *Constantin Novac* inv. penz. și doamna sa cu 500 Lei, *Ioan Marossy* prop. de moară cu 350 Lei, *Petru Panga* fost preș. comitetului par. cu 300 Lei, *Adalbert Szögyényi* secretar cerc. cu 200 Lei, *Antoniu Zgriba* subsecretar cerc. cu 200 Lei, *Iulius Ioanoviciu* inv. cu 200 Lei, *Dimitrie Țiru* inv. cu 200 Lei, *Trandafir Albai* episcop cu 200 Lei, *Petru Pêrvu* primar cu 200 Lei, *Maria Moisa* cu 200 Lei, *Petru Tablă* 200 Lei, *Constantin Cornean* cu 200 Lei, vâd. *Elena Zgriba* Nr. 23 cu 200 Lei, *Trandafir Tablă* jurat com. cu 200 Lei, *Dimitrie Zgriba* Nr. 147 cu 200 Lei, *Lazăr Boț* cu 200 Lei, *Ioan Pocreah* cu 200 Lei, *Petru Pupa* Nr. 178 cu 200 Lei, *Donesié Dragoiu* cu 150 Lei, *Naon Țerovan* cu 150 Lei, *Antoniu Ogășan* cu 150 Lei, *Antoniu Panga* fost episcop cu 150 Lei, *Elena Poru* vâd. cu 150 Lei, vâd. *Iconia Panga* Nr. 90 cu 150 Lei, *Nicolae Stanciu* Nr. 109 cu 150 Lei, *Dimitrie Minea* Nr. 11 cu 100 Lei, *Petru Ogășan* cu 100 Lei, *Pavel Boc* cu 100 Lei, *Petru Stan* Nr. 90 cu 100 Lei, *Antoniu Stan* Nr. 101 cu 100 Lei, *Dimitrie Văcariu* episcop cu 50 Lei, *Dimitrie Zorlentan* Nr. 165 cu 50 Lei și *Dimitrie Madescu* Nr. 206 cu 50 Lei. Bunul D-zeu din vistierile Sale cele bogate să răsplătească tuturor celor ce „iubesc frumsețea casei Sale” și pe pictorul *Ioan Badiu* și fiul său să-i țină întru mulți ani spre a mai putea lucra la înfrumsețarea locașurilor d-zești, iar D-lui protopop *Dr. George Popoviciu* din Lugoj, carele necruțând nici o osteneală cu solemnitate deosebită a săvârșit sfințirea bisericii noastre, în mulțămim din suflet

zicându-i „Intru mulți ani Stăpâne”. Zgribești, la 1/14 Maiu 1921. *Trandafir Albai* m. p. episcop.

Sesiunea anuală a Academiei române s'a deschis Duminecă în 2 Mai v. a. c. sub presiul D-lui D. Onciul. Preziul în discursul său vorbește cu dragoste de căsătoriile princiare ale AA. LL. RR. Princiului *George* al Greciei cu principesa *Elisaveta* și a AA. LL. RR. Princiului *Carol* cu principesa *Elena*, și amintește că în curând va sărbătii centenarele lui *Tudor Vladimirescu*, *Vasile Alexandri*, *Ioan C. Brăteanu*, *G. Sion* și *V. Babeș*.

Deces. După lungi suferințe a încetat din viață *Miercuri* în 18 Mai a. c. st. n., în al 32-lea an al vieții, *Ioan Imbronoviciu*, pictor artist și fiul D-lui *George Imbronoviciu*, harnicul șef al Tipografiei noastre diecezane. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă *Vineri* în 20-lea Mai a. c. st. n., la orele 5 p. m. din casa mortuară *Str. Grădinilor* Nr. 18, după rital gr. or. rom. în cripta familială din cimiterul rom. cat. din localitate. Indureratei familii îi exprimăm și pe calea aceasta sincerele noastre condolențe.

CONCURS.

În urma ordinațiunii Venerabil. Conzistor Diecezan dtdo 12 Novembre 1920 Nr. 2837, B. ex. 1920, pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasă III din comuna **Clopodia** se publică concurs cu termen de recurgere de 30 de zile pela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele:

1. Sesiunea parohială constatatoare din 30 iugere.
2. Stola uzitată.
3. Birul parohial dela fiecare Nr. de casă gr. or. 15 litre de cucuruz.
- Cortel în natură și grădină.
5. Darea după sesiune o plătește preotul ales.

Recurenții cu cvalificația prescrișă au să-și înainteze rugarea de concurs adresată comitetului parohial — Venerabilului Conzistoriu Diecezan în *Caransebeș*, și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta deșteritatea în cele bisericesti și oratorice.

Clopodia, din ședința comitetului parohial ținută la 31 Ianuarie 1921.

Ioan Popa
președ. com. par.

George Grăciun
not. com. par.

George Olde

3—3

adm. parohial, paroh în *Ferendia*.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Nr. 1150/1921.

Publicațiune.

Comunitatea de avere a fostului regiment confinar româno-bănăţan Nr. 13, în calea licitaţiunii publice, ce se va ţine în 25 Mai a. c. la orele 10 a. m. la oficiul subsemnat, arendează pe anul curent dreptul de a culege în pădurile ei smeuze, mure, belladona (nătrăgună) şi floarea de tei.

Ofertele făcute în scris până la termenul susamintit sunt a se preda la oficiul subsemnat în plic închis, prevăzută cu nota: ofert pentru smeuze, respective pentru mure, belladona şi pentru floarea de tei.

Ofertele să numească în literă şi cifre lămurit arenda oferită şi să fie prevăzute cu vadiul prescris.

Drept vadiu sunt a se depune în bani gata sau în hârtii de valoare valabile de cautiune 10% din arenda oferită.

Împărţirea cercurilor şi condiţiunile de arenda se pot vedea la oficiul subsemnat.

Caransebeş la 19. Mai 1921.

Oficiul de economie al
Comităţii de avere.

La »Tipografia şi Librăria Diecezană«
din Caransebeş

se primesc

4 elevi

cu pregătire de două clase liceale sau civile şi anume: 1 elev la Librărie şi 3 elevi la Tipografie.

LA
LIBRĂRIA DIECEZANĂ

din Caransebeş

se vinde hârtie (maclatură)

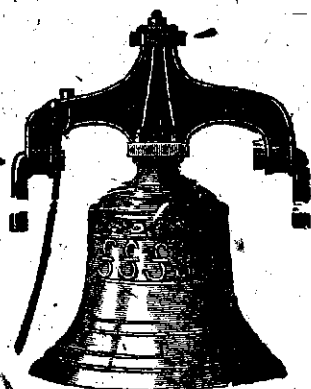
Kgr. Lei 8.—

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

şi fabrică de scaune de fer pentru clopote

TIMIŞOARA-FABRIC.

8-52

Calculări de preţ să trimit grătit.